

Novo 2

ŠKOLSKÝ ČASOPIS

ZŠ NÁM L. NOVOMESKÉHO 2, KOŠICE

ČÍSLO 1 | ROČNÍK XVI.

OBSAH

v tomto čísle sa dočítate

EDITORIÁL

-2-

ZEMSKÉ NAJ

-3-

TOTO JE PREPAD!

-4-

NA SLOVÍČKO...

-5-

TVORÍŠ, TVORÍM, TVORÍME

-6-

NEMČINA NÁS BAVÍ

-9-

PROFILY NA INSTAGRAME

-11-

ZBAVME SA STRESU

-12-

REDAKCIA

Koordinátor: Mgr. Silvia Gergel'ová

Redakcia: Sára Fučilová, Tereza Jedličková,
Tamara Richnavská, Alexandra Dulinová,
Petra Juríková, Sabina Marinčáková, Jakub
Nguyen Huu, Tomáš Ropek, Miroslav
Urban, Nelly Vilčeková

Grafická úprava: Mgr. Michaela Mikulcová

EDITORIÁL

Mgr. Silvia Gergel'ová

Milí čitatelia!

Tak ako sme sa minulý školský rok rozlúčili májovým číslom časopisu NOVO 2, tak sa v novom školskom roku 2021/2022 stretávame pri prvom decembrovom čísle.

Po náročnom a prekážkami poprepletanom školskom roku 2020/2021 sa opäť stretávame v školských laviciach za prítomnosti našich učiteľov a spolužiakov. Veríme, že ste si počas dvojmesačných letných prázdnin oddýchlí a načerpali ste nové sily a elán na nasledujúce mesiace.

V prvom čísle časopisu NOVO 2 sme si pre Vás pripravili niekoľko zaujímavých príspevkov, obsah ktorých Vás snád' ani tentokrát nesklame.

@zs_lacak

ZŠ LACÁK

ZŠ LACÁK

ZEMSKÉ NAJ

TO NAJ NA NAŠEJ PLANÉTE

Mgr. Silvia Gergelová

Prečítajte si spolu s nami zaujímavosti o našej planéte a rozšírte si tak obzor svojich vedomostí o nové informácie, ktorými možno raz zabodujete na hodinách geografie.

1. NAJVYŠŠIA TEPLOTA

Najvyššia teplota na Zemi bola nameraná 13. septembra 1922 na mieste **El Azizia** v Líbyi a dosahovala 57, 7 °C.

2. NAJNIŽŠIA TEPLOTA

Najnižšia teplota na Zemi bola nameraná 21. júla 1983 na mieste **Vostok** v Antarktíde a bola -89, 2 °C.

3. NAJVÄČŠIA PÚŠŤ

Najväčšou púšťou na Zemi je **Sahara** v Severnej Afrike. Jej rozloha je 7 820 000 km².

4. NAJVÄČŠÍ OSTROV

Je to **Grónsko** v Dánsku, s rozlohou 2 130 750 km².

5. NAJvyšŠIE VODOPÁDY

Najvyššie vodopády na svete sú **Anjelské vodopády** vo Venezuele. Sú vysoké 979 metrov.

6. NAJSILNEJŠIE ZEMETRASENIE

Najsilnejšie zemetrasenie v histórii sa odohralo v roku 1960 blízko pobrežia Chile. Malo silu **9,6° Richterovej stupnice** a zasiahlo aj miesta vzdialené 1600 kilometrov.

7. NAJVÄČŠIA SOPKA

Najväčšou sopkou na Zemi je havajská **Mauna Loa**. Tiahne sa v dĺžke 15,2 kilometra.

8. NAJvyšŠÍ BOD NA ZEMI

Vrch **Mount Everest**, vysoký 8 848 metrov nad morom.

9. NAJNIŽŠÍ BOD

Najnižšie položeným suchým miestom na Zemi je **pobrežie Mŕtveho mora** v Izraeli – 418 m pod hl. mora.

10. NAJHLBŠIE MIESTO

Najhlbším miestom na Zemi je **Mariánska priekopa** v Tichom oceáne. Hlboká je 11 kilometrov.

11. NAJVÄČŠÍ KAŇON

Najväčším kaňonom na Zemi je **Grand Canyon** v USA, dlhý 446 kilometrov. (V porovnaní s Valles Marineris na Marse, dlhým 4 800 kilometrov a hlbokým 8 kilometrov, je to však drobec.)

TOTO JE PREPAD!

MGR. ĽUDMILA GUBAŇAROVÁ

Mgr. Silvia Gergelová

V októbrovom čísle sme si posvietili na novú pani učiteľku slovenského jazyka a literatúry Mgr. Ľudmilu Gubaňarovú. Prečítajte si zaujímavý rozhovor, v ktorom sa dozviete pre Vás možno prekvapujúce informácie. Touto cestou by sme sa pani učiteľke chceli poďakovať za príjemne strávený čas a ochotu zodpovedať na otázky, ktoré sa dotýkajú aj jej súkromného života

Prečo ste sa rozhodli byť učiteľkou?

Rada vysvetľujem učivo žiakom. Ak sú žiaci zvedaví a zaujíma ich to, je to o to lepšie.

Prečo ste sa rozhodli prísť učiť práve na túto školu?

Páči sa mi, že táto škola je aktívna vo všetkých smeroch a je zameraná na výučbu cudzích jazykov.

Prečo ste sa na VŠ rozhodli pre učiteľstvo slovenského jazyka a literatúry a biológie?

Pretože mám veľmi rada literatúru a čítanie kníh. Taktiež ma zaujíma anatómia.

Chceli by ste učiť aj nejaký iný predmet?

Asi ruštinu alebo nejaký iný jazyk. Možno ešte dejepis.

Učili ste už aj na nejakej inej škole?

Nie, učím po prvýkrát. Toto je moja prvá škola, na ktorej pôsobím.

Aký je Váš sen?

Môj sen je byť dobrým človekom, aby žiaci na mňa nemali zlé spomienky.

Vedeli by ste dať žiakom tejto školy nejakú radu do života?

Ísť za svojím cieľom, nebáť sa veľkých vecí a veľa čítať.

Máte nejaké celoživotné motto?

Čo nechceš, aby robili ostatní tebe, nerob ani ty im.

NAJ

Jedlo: pizza

Farba: modrá

Film: Krstný otec

Šport: bicyklovanie, futbal

Mesto: Budapešť

Zviera: pes

Znamenie: ryba

Kniha: Rozhovory

Kapela: Imagine Dragons, Guns N' Roses

Spevák: Daddy Yankee

Rozprávka z detstva: Šípková Ruženka

NA SLOVÍČKO...

AKO NAPÍSAŤ DOBRÚ SLOHOVÚ PRÁCU?

Mgr. Silvia Gergelová

Prinášame ti zopár praktických rád, ako zvládnuť písanie slohovej práce bez zbytočných nervov a stresov. Už viac nebudeš musieť rozmýšľať nad zlou známku, ktorú možno dostaneš za zle napísanú úvahu či rozprávanie s prvkami opisu. Tak poďme spoločne na to.

1. Rozvrhni si čas na písanie konceptu a čistopisu.

Prvé myšlienky, ktoré ti napadnú na učiteľkou zadanú tému, zahrň do konceptu svojej slohovej práce. Pred prepísaním konceptu je potrebné si ho po sebe aspoň raz prečítať a odhaliť prípadné nedostatky. V čistopise neškrtaj.

2. Používaj odseky na formálne členenie textu.

Text by mal prehľadný a tvoje myšlienky by mali byť usporiadané do väčších celkov. Nezabúdaj na trojčlennú kompozíciu – úvod, jadro a záver.

3. Pozor na čitateľnosť textu.

Píš zreteľne jednotlivé písmená, používaj správne diakritiku a interpunkciu. Rozlišuj veľké a malé písmená.

4. Snaž sa dodržať stanovený rozsah slohovej práce.

Aj presiahnutie rozsahu sa ráta za chybu. Nezväčšuj svoje písmo v snahe napísať slohovú prácu na čo najväčší počet riadkov. Pamätaj si, že aj keď je tvoje písmo malé, musíš dodržať stanovený rozsah.

5. Neodkláňaj sa od témy.

Ak nedodržíš tému, prichádzaš o cenné body. Vždy sa drž kľúčových slov v názve slohovej práce.

6. Nepoživaj často tie isté slová.

Vyhni sa opakovaniu slov. Používaj synonymá – slová rovnakého alebo podobného významu.

7. Dodrž stanovený žáner.

Pred písaním slohovej práce by si si mal naštudovať, čím sa vyznačuje daný žáner. Dôležité je, aby si vedel, aké slovné druhy by mali byť v slohovej práci najviac zastúpené.

TVORÍŠ, TVORÍM, TVORÍME

OVOCIE A ZELENINA, VITAMÍNOVÁ VOJNA

žiaci 5. A a 5. B

Príchodom jesene dostávajú zelenú aj rôzne vírusy a baktérie, a preto by sme za žiadnych okolností nemali zabudnúť na doplnenie potrebných vitamínov, ktoré by sme mali nášmu organizmu dopriať v podobe chutného ovocia a zeleniny. O tom vedia aj žiaci 5. ročníka, ktorí Vás prostredníctvom svojich výtvorov povzbudzujú k zdravému stravovaniu nielen počas jesenných dní, ale celého roka.

Ovocie a zelenina

Na raňajky pijem čistú pomarančovú šťavu.
Na desiatu jablíčko zdravé je pre mňa to pravé.
Po polievke karfiol, ktože by ním pohrdol?
Na chlebič redkvičku a k tomu aj papričku.
Koktejl plný jahôd pijem ako o závod.
A zelená hruška, šup s ňou do bruška.

Dávid Pártl, 5. A

Vitamínová vojna

Kde bolo, tam bolo, za siedmimi horami a tromi dolinami bola raz jedna dedinka a v tej dedinke bol domček, ktorý mal záhradku. A v tej záhradke rástla zelenina a ovocie.
Nažívali si tam spolu v pokoji a mieri, až kým sa raz nezačali hádať o tom či je lepšia zelenina alebo ovocie. „Lepšia je zelenina!“ povedala mrkvička. „Ty buď ticho!“ zakričala hruška. „Zelenina má najviac vitamínov,“ oponoval karfiol. „Najviac vitamínov má predsa ovocie, to každý vie,“ ozvalo sa jablíčko.

„Všetky deti majú rady jahôdky, takže je zrejmé, kto má v tejto hádke navrch,“ s pokojom v hlase povedala jahôdka. Všetci sa prekrikovali a hádali, keď vtom štíhla a ohybná uhorka vyliezla na strom a začala trhať čerešničky. Petržlen priskočil k malinám a začal im poškodzovať lístky. Zrazu ich konanie zastavil rázny a vždy spravodlivý melón, ktorý k nim prehovoril týmito slovami: „Prestaňte! Rozhodne o tom Jožko s Kamilkou.“ Záhradka stíchla, lebo deti prichádzali s košíkom. Jožko povedal Kamilke: „Nazbieraj zeleninu na moju obľúbenú polievočku. Ja medzitým nazbieram ovocie na náš obľúbený ovocný koláčik.“ Deti zanesli košík plný vitamínov mamičke do kuchyne a od tej chvíle zavládol v záhradke pokoj. Ďalej si tam nažívali fazuľky a višne, cibuľa a hrozno, kukurička a broskynka v priateľskej atmosfére. O hádke medzi zeleninou a ovocím nebolo od tých čias ani chýru, ani slychu. Zazvonil koniec a rozprávky je koniec.

Karolína Repiská, 5. B

Jesenné počasie so sebou mnohokrát prináša aj nepríjemné a daždivé počasie. Fúkajúci vietor vie neraz potrápiť účesy mnohých z nás, ale na druhej strane je zase dobrým pomocníkom pri púšťaní šarkana. Ako vnímajú vietor žiaci 5. A a 5. B triedy? Páči sa im jemný vánok hladiaci nás po tvári alebo je to ich nepriateľ počas hier na ihrisku? Prečítajte si verše malých básnikov a dozviete sa viac.

Prichádzajúca jeseň

Prišla jeseň
a s ňou aj jej pieseň.

Šuštia listy,
školník prísny.
Vyťahuje metlu, hrable,
vietor mu však robí trable.

Fúka zľava, sprava,
rád sa so školníkom hráva.
Figliar veľký,
odfúkol mu kľúče z dierky.

Klobúk vyniesol zas na strechu,
robí mu len neplechu.
Školník sníva na metle,
kedy bude bezvetrie.

Ladislav Kliment, 5. A

Vetrík

Vetrík, milý vetrík,
kúp si teplý svetlík.
Sivo-bielo-modrý,
ten by ti bol dobrý.

Blíži sa už jeseň,
zafúkaj nám pieseň.
Rozstrapať mi vlasy,
nakreslím ti trasy.

Kde ma zajtra nájdeš,
a aj deti a mládež.
Budeme ťa čakať,
spolu s tebou skákať.

Alex Dvořák, 5. B

Jeseň

Vietor, vietor, vetrík,
odfúkne mi svetlík.
Svetlík letí svetom,
do rúk dobrým deťom.

Zima sa už blíži,
listy padajú zo stromu.
Skrývajú sa myši,
v kúte nášho domu.

V parku zbieram gaštany,
na oblohe lietajú šarkany.
Na strome visí zvonec,
mojej básne je už koniec.

Sandra Kneževič, 5. B

Jeseň je tu

Čože sa to vonku deje?
my to vieme, my to vieme.
Slniečko nám menej hreje
a vetrík sa viacej smeje.

Od severu vietor veje,
z oblohy sa voda leje.
Vietor lieta sem i tam,
všetky stromy rozkýval.

Lístie vzduchom poletuje,
vietor všetko rozhadzuje.
V škole rozhlas hlási,
haló, deti,
jeseň je tu asi.

Vietor svoju pieseň spieva,
pieseň lásky, čo zahrieva.

Juraj Nagy, 5. B

Vietor a jeho sila

Čo sa to tam v diaľke krúti,
veľká búrka sa k nám rúti?
Stmavla celá obloha,
začínam sa báť.

Je to ako hororová kniha,
nemôžem sa vonku hrať.
Zrazu vietor začal fúkať,
v diaľke počuť sovu húkať.

Ja som mala iné plány,
skákať v teple do fontány.
Vietor mi ich asi zmarí,
už sa z môjho čaju parí.

Ostanem dnes v teplúčku,
nech nedostanem horúčku.

Gréta Dziaková, 5. A

Vietor Viktor

Vietor Viktor, nezbedník,
nechytí ho veru nik.
Múdry, bystrý ako sova,
nezbedník je zas a znova.

Všetko sa mu prepáči,
dobré slovo nestačí.
Po škole si poletuje
a čapice odľukuje.

Čierni ako kominári,
boli všetci žiaci malí.
Zo školy ho vyhodili
a už ho tam nepustili.

Lucia Marčáková, 5. A

Babička na vršku

Fúka vetrík, fúka,
vlásky rozfúkava.
Nože, vetrík, nože, prestaň
fúkať trošku,
nech sa mi lepšie ide to tohto
vršku.

Na vršku býva babička,
čo má pre nás vajíčka.
Keď sa budem vracat' z vršku,
môžeš začať fúkať trošku.

Odnes pozdrav rovno k nám,
že sa domov ponáhl'am.

Zuzana Topolčaniová, 5. A

Kamarát Vietor

Mám kamaráta jesenného,
rýchleho a veselého.
Po uliciach poletuje,
s lístím si vždy zatancuje.

S vlasmi sa on zahrá rád,
šarkanov je kamarát.
veselo si poletuje,
každú knihu prelistuje.

Jachtári ho hľadajú,
do plachiet ho lapajú.
Poznajú ho všetci azda,
dobrý sluha, horší gazda.

Každý z vás už asi vie to,
že ten kamoš je pán Vietor.

Filip Bosák, 5. A

Nezbedník vietor

Hory, lesy, lúky, dolina,
všade tam je jeho domovina.
Po horách skáče zo skaly na skalu,
vždy tam má dobrú náladu.

V lesoch sa s lístím pohráva,
niektoré na zem zhodí,
iné na stromoch necháva.
A už sa po lúke preháňa,
všetky kvietky k zemi skláňa.

V doline sa jeho hravosť utíši,
oddýchne si v svojej skrýši.

A keď znova do sveta vyletí,
teší sa z radosti všetkých detí,
ktoré sa vonku naháňajú
a po oblohe šarkany púšťajú.

Hugo Orság, 5. B

Vietor pomocník

Vej, vetríček, vej,
aby nám bolo hej.
Vetríček maličký,
rozhýb všetky vetvičky.

Zavej v sade, vetríčku,
zhod' mi jednu hruštičku.
Vietor fúka, šarkan letí,
užíva si radosť detí.

Na stromoch, na poliach,
poohýba zrelé klásky
a deťom na dvore
postrapatí učesané vlásky.

Samuel Tomko, 5. A

Vietor Petrík

Bol raz jeden vietor,
z domu ráno vzlietol.
Bol to malý vetrík,
volali ho Petrík.

Malý vetrík Petrík,
mal farebný svetíček.
Nechcel chodiť do školy
a nerád písal úlohy.

Rád si lietal po ihrisku,
po dvore i po smetisku.
Večer chcel ísť na diskú,
no stratil sa na letisku.

Hľadali ho kamaráti,
vietor sa domov šťastne vrátil.

Nelly Onuščáková, 5. A

Balíček

Vetrík Petrík, vetříček,
prifúkol k nám balíček.
Balíček bol pruhovaný,
modrý, žltý, kockovaný.

V tom balíčku prišla zima,
porozprávať d'ateľinám,
že je čas už prestať rásť,
že je čas už ísť spať.

Vetrík Petrík vyrástol,
premenil sa na vietor.
Teraz lieta po ulici,
štípe deti na líci.

Jakub Pohanka, 5. A

NEMČINA NÁS BAVÍ

ČO ROBIA ŽIACI NA HODINÁCH NEMČINY?

Mgr. Silvia Gergel'ová a Ing. Peter Jonáš

Základná škola Laca Novomeského v Košiciach je známa svojím jazykovým zameraním. Jedným z jazykov, ktorý sa teší obľube, je aj nemčina. Škola sa snaží žiakom spestriť osvojovanie si tohto jazyka rôznymi aktivitami, ktoré prispievajú k motivácii žiakov a chuti naučiť sa niečo nové.

Bezprostredný kontakt s Nemeckom si už vyskúšali vďaka **projektu partnerskej školy v Paderborne**. „Tento rok sme zrealizovali spoločný online projekt, prostredníctvom ktorého sa mohli žiaci zoznámiť s nemeckými deťmi a porovnať svoje každodenné životy v škole či súkromí. Cieľom projektu je, aby žiaci týchto škôl mohli bývať týždeň v rodine svojho výmenného partnera, navštevovať jeho školu a spoznávať jeho krajinu a kultúru. Takto získané priateľstvá, zážitky a vedomosti pomôžu stavať spoločné mosty, odbúrať predsudky a podporovať porozumenie a toleranciu medzi ľuďmi a kultúrami. Zároveň si žiaci precvičia a zdokonalia používanie jazykov, ktoré sa učia – angličtiny, nemčiny či španielčiny a tým prispievajú k tol'ko požadovanej viacjazyčnosti obyvateľov Európskej únie. V budúcnosti plánujeme aj výmenné pobyty, čo teraz kvôli pandémie nebolo možné,“ vysvetľuje učiteľ nemeckého jazyka, Peter Jonáš.

Aktivity žiakov v rámci vyučovania, ale aj mimo neho prebiehajú v neformálnom prostredí nemeckej učebne. Vybavenie pribudlo vďaka grantu od NF Slovenských elektrární spravovanom nadáciou Pontis.

"Die Grenzen meiner Sprache sind die Grenzen meiner Welt."

Spesťovanie výučby predstavuje program **Experimentieren auf Deutsch**, ktorý vznikol v spolupráci so SPU a Goethe inštitútu. Ide o praktickú výučbu nemčiny prostredníctvom experimentov. S finančnou podporou Nadácie Volkswagen Slovakia a Goethe Institutu vznikli vôbec prvé pracovné listy v nemčine pre metodiku CLIL (Content Language Integrated Learning), ktorá integruje cudzí jazyk do odborného predmetu – prírodovedy. Pomocou pedagogického prístupu CLIL sa žiaci naučia cudzí jazyk rýchlejšie a sú viac motivovaní.

„Prepája nemecký jazyk s prírodnými vedami. Žiaci majú možnosť robiť jednoduché, no pútavé fyzikálne pokusy, ktorých priebeh popisujú v nemčine. Uplatňujeme tak metódu CLIL, ktorej ideou je medzipredmetové prepájanie. Aj vďaka tomu sa deti na hodiny nemčiny tešia a viditeľne sa zlepšujú v jazyku,“ povedal Peter Jonáš. Obľúbené sú aj videá s interaktívnymi úlohami „Das Deutschlandlabor“, ktoré pozeráme na hodinách nemčiny.

Naša škola začala aj spoluprácu s **Karpatonemeckou mládežou Slovenska**, ktorá začala pútavou besedou pre našich žiakov v novovybavenej učebni nemčiny, ktorú pripravil predseda Karpatonemeckej mládeže Mgr. Patrik Lompart spolu s naším učiteľom Petrom Jonášom. Vzácny hosť žiakom pútavo vysvetlil históriu nemeckých obyvateľov na našom území a ukázal oblasti, kde doteraz vo veľkých komunitách žijú a pôsobia... Ukázal im široké možnosti, ktoré ponúka Karpatonemecký spolok - od zlepšovania nemčiny, kultúrnych podujatí až po možnosť zúčastniť sa medzinárodných letných táborov. Táto interaktívna beseda obohatila Európsky týždeň jazykov na našej škole.

PROFILY NA INSTAGRAME KTORÉ SA OPLATÍ SLEDOVAŤ?

Mgr. Michaela Mikulcová

Sociálne siete sú častokrát istým plytvaním nášho času. Neplatí to však vždy. V tomto článku nájdeš dva vzdelávacie instagramové profily, ktoré sa oplatí sledovať pre ich hodnotný obsah.

Ak si teda o nich ešte nepočul, pozývam ťa si prečítať viac!

@viete_po_slovensky

Chcete sa zlepšiť v Slovenčine?

Slovenčina vie občas poriadne prekvapiť. Aj keď je to náš materinský jazyk a stretávame sa s ním každý deň, niektoré výrazy nás jednoducho vždy zaskočia. Ak sa teda chcete zlepšiť v Slovenskom jazyku, určite začnite sledovať profil @viete_poslovensky.

@financopedia

Vitajte vo svete financií!

Cieľom tohto profilu je jednoducho a v skratke vysvetliť základné pojmy z oblasti financií, s ktorými sa žiaci bežne stretávajú. Ak teda chcete zostať finančne gramotný sledujte instagramový profil @financopedia

ZBAVME SA STRESU

VIANOČNÉ MAĽOVANIE

